

mammadaba

Dzīvo Latvijas valsts mežos

Satikt sevi
mežā

"Latvijas valsts meži" un mammadaba gaida tevi ciemos!

ŪPINATORAS

PRODUCENTS: LATVIJAS VALSTS MEŽI REŽISORS: MAMMADABA GALVENAJĀ LOMĀ: ŪPIS LOMĀS: ZVĒRI, KURI NAKTĪ NEGUĻ FONĀ: KOKU SILUETI
SKAŅU INŽENIERIS: NAKTS KLUSUMS GAISMU OPERATORS: MĒNESS UN ZVAIGZNES TĒRPU MĀKSLINIECĒ: MAMMADABA MONTĀŽA: DABAS PLŪDUMS

KATRU DIENU BEZ MAKSAS LATVIJAS VALSTS MEŽOS

WWW.MAMMADABA.LV

Mežs aicina arī ziemā

Ziemas burvība mežā ir netverami viegla, un sirdī jūtama kā vibrācija, kas uzlādē – vienalga, vai starp kokiem pinas miglas vāli, vai zarus un nokritušās lapas grezno gaisīgas sarmas mežģīnes, vai, skaņas slāpējot, visur sagūlušas milzu sniega kupenas – mežā vienmēr var rast patvērumu no ikdienas pelēcības un rutīnas.

Šajā žurnālā pianists Vestards Šimkus stāsta par savu īpašo meža baudīšanas rituālu. Varēsi arī uzzināt, kā dabu baudīt tai draudzīgā veidā. Iesakām doties aizraujošās Kurzemes piekrastes atklāšanas braucienā, izstaigājot dabas takas un apskatot pat divas baltās kāpas! Savukārt ziemas spelgonī sasildies Jaunmoku pilī, spēles veidā iepazīstot meža iemītniekus. Bet tiem, kas interesējas par koku mūžu, patiks stāsts par vietu, kur dzimst mežs – čiekurkalti Vijciemā. Gatavojoties pavasarim, noderēs arī stāsti par senajiem dendroloģiskajiem parkiem Latvijā – ieplāno to apskati jau nākamajā vasarā!

Dodies dabā un iepazīsti to, lai iemīlētu!

Noderīgi:

Idejas atpūtai dabā atrodamas arī tīmeklī:
www.mammadaba.lv/objekti/aktivitates

Čivini: @mammadaba

Mežā eju

satikt sevi

Vestards Šimkus,

pianists

"Ja vien esmu Latvijā, ik dienu dodos garās pastaigās pa mežu, bet no marta, kad izkūst ledus, līdz pat decembrim, kad ledus atkal pārklāj ūdeņi, peldos netālajā ezerā. Saucu sevi par laimīgu, jo dzīvoju Vecmokās, kur mežs un daba ir turpat durvju priekšā. Dabā eju katru dienu, tajā jūtos pats. Mežā, esot viens, satieku un iepazīstu sevi."

Atklāt savu Latviju

Šimkus stāsta, ka viņam ir paveicies – ģimenes māja atrodas vietā, kur visapkārt ir dabas bagātības. Vien 15 minūšu attālumā atrodas jūra, kurp labprāt braucot: "Kurzemes jūrmala ir brīnišķīga, labprāt braucam uz Jūrkalni. Tur ir miers. Latvijā vēl ir daudz vietu, kas pārsteidz un ir pavisam neskartas. Piemēram, Veczemju klintis ir brīnišķīgas. Daudzi nemaz nezina, ka Latvijā ir tik krāsainas un iespaidīgas alu sistēmas. Noteikti iesaku visiem doties iepazīt Latvijas dabu. Mēs esam ļoti bagāti, jo šeit ir viss!" saka pianists.

Meklē putnu dziesmas

Vestards stāsta, ka nav vienas noteiktas sportiskās aktivitātes piekritējs: "Man patīk vienkārši staigāt, tie ir īpaši brīži." Pēdējos gados viņš sācis vēl vairāk ieklausīties meža skaņās, jo īpaši putnu dziesmās, kas vasarā ir skaistākā dabas mūzika.

Dodoties pastaigās, Vestards mēģinot atrast vietas, kur putni dzied visjaukāk: "Pat ja pirmajā brīdī šķiet, ka mežā valda klusums un putnu dziesmas neskan, ieklausoties ātri vien saproti, ka tā vis nav. Aiz lapu čaboņas un vēja pūsmām vienmēr ir arī putnu balsu mūzika, kas ir visskaistākā mežā. Man kā mūziķim tā ir īpaša, iedvesmojoša."

Ziemas mēnesnīcas rituāls

Ziemā mežā un dabā valda miers, un arī šis iemīgušais klusums ir vērtīgs un baudāms. Vestardam ziemas spelgoņa laikā ir īpaša tradīcija, kā mežam tuvoties un to atklāt. "Visaukstākajā ziemas laikā, janvārī, lielā salā man ir rituāls doties stundu vai pat ilgākā pastaigā pa mežu tumsā, naktī. Parasti pilnmēness laikā, kad sniegs ir sasalis. Sākumā šķiet, ka ir tumsā, bet mēnesnīca atspīd sniegā un ir ļoti gaišs. Šāda pastaiga ir tik iedvesmojoša un skaista! Šo rituālu veicu tikai reizi gadā, biežāk ne, lai nepierastu pie šī skaistuma, lai tas netaptu ikdienišķs," stāsta Vestards Šimkus, piebilstot, ka šīs pastaigas ir kā mazi ceļojumi pašam pie sevis.

"Tumsā, mežā katrs troksnītis sākumā šķiet biedējošs, katrs dzīvnieka kliedziens vai nolauzts zars liek sarūkties, bet ātri vien saproti, ka neviens tevi neapdraud. Pats bīstamākais dzīvnieks mežā ir cilvēks."

Rodi atbildes

Vai gulbji jābaro ziemā?

Ja ziema nav ļoti auksta, piekrastē un ezeros arvien biežāk sastopami gulbji, kas nav aizlidojuši uz siltākām zemēm. Nereti tie labprāt tuvojas arī cilvēkiem un "ubago" kādu gardumu. Vai ziemā gulbju piebarošana ir aktuāla un nepieciešama, vai arī tā ir tikai cilvēku iedoma? Skaidro Latvijas Dabas muzeja ornitologs Dmitrijs Boiko: "Putni parasti uz ledus, piemēram, jūras līcī vai ezerā, atraduši drošu vietu, kur atpūsties pēc gara pārlidojuma, un cilvēks tad tikai traucē. Šādos gadījumos nav nepieciešams zvanīt glābējiem. Turklāt, ja gulbjus sāk barot, tie pierod un var notikt nelaime, piemēram, tie sapinas makšķer-auklās, mazuļi iesaist. Tāpat maize, ar ko parasti piebaro putnus, nav piemērota viņu organismam. Savukārt pilsētā, piemēram, Dārziņos Rīgā, jau gadiem mitinās gulbji. Tie lido uz Ķengaragu, kur pieraduši, ka cilvēki viņus baro. Tur sastopami pat 80 līdz 100 īpatņi. Viņi kļuvuši atkarīgi no cilvēka, un tos var arī pabarot. Barošanai labāk izvēlēties baltmaizi, nevis saldskābmaizi vai "ķieģelīti", kur ir vairāk cukura un citu vielu," iesaka speciālists.

Atceries!

Savvaļā dzīvojošus gulbjus barot vai tiem tuvoties nav ieteicams!

Kad var kāpt uz ledus?

Ūdens ir "viltīgs", un ledus, lai arī stingrs, tāds pats viltnieks vien ir. Tāpēc ar staigāšanu pa aizsalušām ūdenstilpēm jābūt ļoti uzmanīgiem. Kas zina, vai apakšā neburbuļo kāds avotiņš vai siltāka straume? Tādēļ uz ledus kāp vien tad, ja vismaz nedēļu pieturējies sals (visu diennakti temperatūra ir zem mīnus 5 grādiem), un pārlicinies, ka ledus ir vismaz 10 centimetru biezs.

Jāpiebilst, ka jaukie purvu ezeriņi var būt vēl "viltīgāki". Kristaps Kiziks, ģeogrāfijas doktorants un aktīvās atpūtas pasākumu rīkotājs no www.purvubrideji.lv, stāsta: "Atrašanās uz ledus nekad nav droša, īpaši purvā. Ledus biežums var atšķirties no diviem līdz 15 centimetriem pat blakus esošos purva ezeriņos. Ledus biežumu ietekmē izplūstošie avoti, kā arī ezeriņos augošie garsmailu sfagni, kas sadaloties var radīt siltumu un neļaut aizsaldt ezeriņam. Īpaši uzmanīgiem jābūt, ja ir uzsnidzis sniegs, jo tad vairs nevar vizuāli novērtēt ledus biežumu."

legaumē!

Noteikti nevajadzētu kāpt uz ledus, ja virs tā ir slapjš sniegs!

Zīmes dabā kā laika prognoze

Daba ir gudra – tā dziedē, māca un ļauj paredzēt, kas notiks turpmāk, vien jāprot šīs zīmes saskatīt un iztulkot. Mūsu senči jau izsenis nodarbojušies ar laika vērojumiem un ticējumos iekļāvuši savas gudrības.

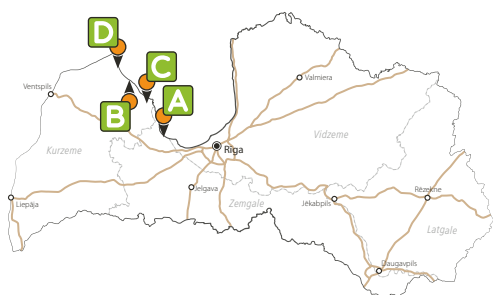
Lūk, dažas senas zināšanas, kas palīdzēs atšifrēt dabas sniegtās prognozes:

- *Ja vārnas ķerc un lidinās baros, tad būs sals, ja tās sarīko riņķa dejas – snigs, bet, ja sēž uz zemes, tad gaidāms atkusnis. Vārna, kas sēž uz koku apakšējiem zariem, ir vēja vēstnesis.*
- *Ja pie mājām ziemā redzi irbes, būs putenis.*
- *Ja janvārī uz kokiem metas sarma, gaidāma auglīga vasara.*
- *Ja eglei zari nolīkuši, tad būs lietus vai sniegs.*
- *Ja janvārī maz sniega, tad tā būs daudz martā.*
- *Ja ziemā lielas kupenas, tad rudenī būs daudz labības.*
- *Ja ziemā dzirdi pārkonu, tad drīz gaidāms stiprs sniegs.*

Kurzemes piekrastes

taku **līkloči**

Tie ir maldi, ka ziema nav labākais laiks pastaigām dabā. Tieši šajā laikā daba šķietami kļuvusi miegaina un "pielaidīgāka", tāpēc šis mirklis ir jāizmanto, lai tai piekļūtu pavisam tuvu un iepazītu.

Ziemā nevar ignorēt laika apstākļus, tāpēc laika pavadīšanai dabā prātīgāk būtu izvēlēties īsākus maršrutus. Kurzemes jūrmala būs ļoti piemērota vienas dienas izbraucienam, jo šeit gluži kā krelles gar krastu rindojas dažādas un brīnumskaistas dabas takas. Tajās atklāsi, cik piekraste ir mainīga un krāšņa savā askētiskumā.

A Plienčiema Baltā kāpa

Plienčiems, Engures pagasts

Braucot pa Talsu šoseju, Engures pagastā senā zvejnieku ciema centrā atradīsi norādi uz kāpu – mazu un tuksnesīgu oāzi tieši jūras pievārtē. Skatus vēl neticamākus veido mazās Dzirnupītes izgrauztie līkumi. Šī ir Latvijā lielākā vēja veidotā kāpa, kur var apbrīnot 250 gadu senas, izturīgas priedes, kuru resnie zari atgādina spēcīgas, vēja appūstas zvejnieka rokas. Tieši zvejnieki kāpā saimniekojuši gadsimtiem, žāvējot tīklus un kūpinot zivis. Tagad te ir "Natura 2000" aizsargājamā teritorija.

Pašūpojies krastā esošajās šūpolēs ar skatu uz jūru un sajūti šīs vietas pamatīgo mieru.

Atceries!

Šeit aizliegts kurināt ugunscurus,
un jāpārvietojas tikai pa takām.

B Kaltenes akmeņi un piekraste

Kaltene, Rojas novads

Pabraucot vēl gabaliņu, nonāksiet Kaltenē. Labajā ceļa pusē, pašā jūras krastā izveidota putnu vērošanas taka. Pašlaik tā ir klusāka, tomēr salīdzinoši maigās ziemas panākušas to, ka gulbji "slinko" un bieži ziemo piekrastē, tāpēc, ja paveiksies, starp jūrā dusošajiem akmeņiem ieraudzīsiet arī šos cēlos putnus. Krastā uzbūvēta nojume, kur, baudot gleznainos skatus, var sarīkot sviestmaižu pauzi. Tālumā jūrā redzama arī slavenās arhitektes Zaigas Gales projektētā brīvdienu māja "Lieldienu sala".

Ceļu var turpināt aptuveni divus kilometrus iekšzemē uz Kaltenes kalvām – tie ir lieli akmens krāvumi egļu silā, kas izskatās kā filmas "Gredzenu pavēlnieks" filmēšanas laukums. Ja sniega nav daudz, tad redzami sūnu ieskautie akmeņi. Ejojot pa garajām koka laipām, ik pa brīdim atklājas neparasti skati – senas egles, kas vētrā "atmetušas pekas" un nu guļ vēkšpēdus, bet sakņu izrautajās bedrēs sakrājušos ūdeni jau sedz ledus kārtiņa. Vēl nemaz ne tik sen akmeņu krāvumi te bijuši daudzas reizes lielāki, jo daļa to no meža izvesti, lai tiktu sasmalcināti un izmantoti ceļu būvē. Kalvas var apskatīt, dodoties pa diviem taku lokiem – īsākais ir nepilnu kilometru, bet garākais – pusotru kilometru garš. Takas vidū ir arī skatu platforma ar informācijas stendu.

C Pa Jūriņu līdz smilšainajiem krastiem

Engure

Jūriņas (citur dēvēta arī par Engures) taka sākas pie vecās slimnīcas, kur tagad darbojas ģimenes ārsta prakse. Te var izstaigāt ziemīgi kluso priežu mežu un tad nonākt smilšainajā jūras krastā, kur sejā iesitīsies svaiga jūras brīze. "Latvijas valsts mežu" izveidotās koka laipas galā ir pamatīgi koka soli, kur baudīt dabas skatus un sarīkot pikniku. Acīgākie meklētāji te var atrast arī *Geocaching* slēpni.

▣ Baltā kāpa Rojas pievārtē

Ģipka, Rojas pagasts

Dažus kilometrus aiz zvejnieku miera ostas Rojas ceļa malā ieraudzīsi norādi uz Balto kāpu. Šī ir viena no iespaidīgākajām, lai arī ne tik populārajām piekrastes takām. Koka laipa ved pa Pūrciema baltās kāpas kori, un skatam paveras iespaidīga ieplaka, bet atpakaļceļš vijas pa leju, gar Pilsupīti. Arheologi te atklājuši akmens laikmeta zvejnieku apmetņu vietas, bet tām blakus atradies lagūnas tipa ezers, kas pirms 150 gadiem nosusināts, lai dotu vietu auglīgiem laukiem. Tieši nosusināšanas dēļ arī radusies Pilsupīte, kas ir tikai kanāls līdz jūrai. Taka ir gandrīz kilometru gara, un tās izstaigāšanai jāparedz vismaz pusstunda.

Mežs

ienācis piltī

LVM Jaunmoku pils
Tumes pagasts, Tukuma novads
www.jaunmokupils.lv

Rīga – 73 km
Ventspils – 116 km
Daugavpils – 294 km

☎ 26187442, 263107125

@ info@jaunmokupils.lv

Pils celta 1901. gadā un ir jūgendstila
arhitektūras paraugs.

Jaunmoku pili gluži kā šūpulī ieaijā un pasargā Kurzemes pakalni, bet tās staltums un aprises pa ģīstam ieraugāmi vien, braucot pa koku ieskauto ceļu, garām pils dīķiem un pie tā mītošajām koka vardēm. Pili kā savu medību villu cēlis ievērojamais Rīgas mērs Džordžs Armitsteds. Tagad – pēc vairāk nekā 115 gadiem – ļaudis šeit ierodas citādās medībās – sajūtu un noskaņas meklējumos, lai atgrieztos ikdienā ar visvērtīgākajām trofejām – prieku un harmoniju sirdī.

2017. gads bija izcilā Rīgas mēra un Jaunmoku pils kungu mājas pirmā īpašnieka Džordža Armitsteda 170. jubilejas gads, kas daudzviet atzīmēts ar vērienu. Arī viņa celtajā medību pilī apskatāma Armitstedu dzimtas mantojuma izstāde, bet pie ieejas par šī vīra izcilajiem darbiem Rīgā vēsta apgleznota podiņu krāsns, uz kuras redzamas viņa darba gados Rīgas mēra amatā uzceltās ēkas.

Izstaigājot Jaunmoku pils pirmo stāvu, nokļūsi 20. gadsimta sākuma smalkās sadzīves iespaidā, bet, uzkāpjot otrajā stāvā – meža un dabas burvībā –, Meža muzejā. Tieši pirms gada šeit atklāta jauna un interaktīva ekspozīcija, kas veltīta mežiem, purviem un to iemītniekiem, par kuriem vairāk var uzzināt interaktīvos ekrānos, dzirdēt to balsis un izzināt paradumus. Te pārsteigumi gaida ne vien bērnus, bet arī vecākus, jo katrs atradīs ko interesantu un uzzinās ko jaunu. Īpaši aicinoši smaržo kaltēto augu un zāļu tēju stends, kur var gan iepazīties ar to vērtīgajām īpašībām, gan tās nogaršot. Aukstā ziemas vakarā šādas zināšanas lieti noderēs! Muzejā apskatāmi arī dažādi priekšmeti, kas atspoguļo meža apsaimniekošanas vēsturi un tradīcijas Latvijā.

Viesojoties Jaunmokās, sajūtīsiet, cik dāsni pils apkārtnē lutina ar mūsdienu lielāko deficītu – neikdienišķu mieru un nepārspīlētu skaistumu. Lai šīm sajūtām ļautos bez steigas, pils komplekss piedāvā nakšņošanu viesnīcā – četrās atšķirīgās ēkās un iekārtojumos. Izvēlieties naktsmājas atbilstoši savam noskaņojumam vai situācijai!

Ieteikums!

Neaizej no muzeja nepārbaudījis, savas zināšanas par kokiem – uz galda izvietoti dažādi koksnes gabaliņi, un katrs var minēt, no kura koka ir šis paraugs. Šādu un līdzīgu spēļu te ir daudz!
www.mammadaba.lv/objekti/top-12/jaunmoku-pils

Vieta, kur

dzimst **mežs**

Rīga - 148 km
Valmiera - 38 km
Rēzekne - 172 km

LVM Vijciema čiekurkalte

Vijciems, Valkas novads, LV-4733

Ekskursiju pieteikšana pa tālruni: 26478620

Vai atceries skolas laikā lasīto Kārļa Skalbes pasaku par kaķīša dzirnavu mājīgo malšanu ar riekstu un mandeļu gaņģiem? Vijciema čiekurkaltes gaņģos arī valda šī senā pasaku omulība un čaklums. Šī ir vieta, kur gada aukstākajā mēnesī – janvārī – kaltē egļu un priežu čiekurus, no kuriem sprakšķēdamas birst sēklas, bet no tām vēlāk izaug lieli un vareni koki.

LVM Vijciema čiekurkaltei ir sens stāsts – tā celta, lai atjaunotu 19. gadsimta beigās ugunsgrēkos izpostītos Ziemeļvidzemes mežus. Čiekurkalte atklāta 1895. gadā. Arī šodien sēklas jaunu mežu audzēm tiek iegūtas, izmantojot vairāk nekā 100 gadu vecās, oriģinālās iekārtas. Tās dīkstāvē bijušas vien 25 gadus padomju laikos, bet kopš 1992. gada atkal čakli darbojas. LVM Vijciema čiekurkalte ir vecākā Latvijā un vienīgā šāda veida kalte visā Eiropā. Tā darbojās arī kā muzejs, kurā var iepazīt čiekuru apstrādes ciklu, kā arī uzzināt par vēsturisko Mežmuižas kompleksu.

Interesanti!

Sēklas dīgtspēju saglabā līdz pat 14 gadiem.

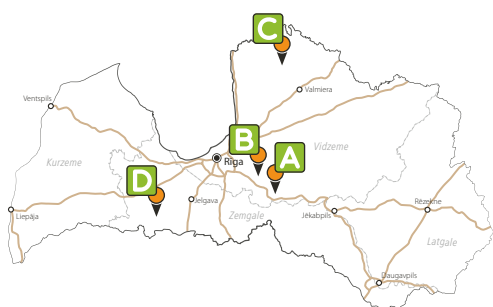
Čiekurus no rudens beigām līdz pavasara sākumam gluži kā ābolus nolasa no īpaši apgrieztiem kokiem sēklu plantācijās, zemē nokritušie čiekuri nav derīgi. Salasītos čiekurus saber maisos (dažādās vietās vāktie čiekuri tiek glabāti atsevišķi), atved uz Vijciema kalti un ar paceļamo ratu uzvelk augšā, bet pēcāk saber metāla cilindros. Ziemā tiek iekurta lielā krāsns. Kaltējot čiekurus, jānodrošina tāds režīms, lai kaltēšanas process noritētu ātri, sēklām tiktu saglabāta dīgtspēja un tās mehāniski netiktu bojātas. Čiekuru atvēršanos un sēklu izbiršanu veicina silta un sausa gaisa pieplūde, ko nodrošina, cilindrus ik pa brīdim grozot – katram cilindram ir rokturis. Vispirms čiekurus apžāvē +30°C temperatūrā, pēc tam to paaugstina. Atkarībā no čiekuru mitruma un tipa kaltēšana ilgst no 48 stundām līdz pat nedēļai. Visātrāk atveras egļu čiekuri, priežu čiekuri ir mazliet gausāki. Sēklas nobirst zem koka restēm vienu stāvu zemāk. Kad čiekuri sēklas ir atdevuši, lūkas tiek atvērtas un čiekuri izbērti. Čiekuram atsitoties pret slīpu koka režģi, izbirst vēl pēdējās sēkliņas. Sausos čiekurus vēlāk izmanto krāsns kurināšanai, lai efektīvi izmantotu dabas resursus un piepildītu telpas ar neatkārojamo sveķu un meža smaržu.

Kad sēklas izbirušas, tās nogādā Kalsnavas čiekurkaltē, kur vēsumā glabā līdz brīdim, kad nepieciešams audzēt jaunu koku stādīņus.

Krāšņie

koki – ienācēji

Zinātnieki lēš, ka jau kopš ledus laikmeta beigām raksturīgākais Latvijas ainavas elements ir koki un krūmi. Tomēr liela daļa no Latvijā sastopamajām koku sugām te pa dažādiem ceļiem nokļuvuši no citām – tuvākām un tālākām zemēm. Daļu atnesuši gājputni, un šiem augiem pie mums iepatīcies, citus cilvēks "pieradinājis" pie šejienes klimata.

Pēdējo 200 līdz 300 gadu laikā, attīstoties cilvēka vēlmei pēc dārziem, parkiem un apstādījumiem, kokaugu sugu skaits ir krietni palielinājies. Daudzi brīnās, ka tik ierastie ceriņi, zirgkastaņas vai plūškoks Latvijā sastopami vien pāris simtus gadu, bet tie ir tikai daži piemēri, kas liecina, ka augi labi "iedzīvojušies".

2004. gada dabas un vēstures kalendārā speciālists Andris Zvirgzds skaidro, ka 19. un 20. gadsimtā Latvijas kokaugu daudzveidību ievērojami palielināja Nacionālā botāniskā dārza un Kalsnavas Mežu pētīšanas stacijas darbinieki. Daudzus kokaugus legāli un nelegāli bez karantīnas atveduši arī dendroloģijas entuziasti, kolekcionāri un daiļdārznieki. Viņu veikumu varam baudīt arī mūsdienās.

Liela daļa veco muižu parku glabā vērtīgus stādījumus un ir lieliski apskates objekti. Pat ziemā skujkoku lepnie un diženie stāvi pārsteidz ar daudzveidību. Latvijā par aizsargājamiem atzīti 89 šādi dendroloģiskie stādījumi. Lielākoties tie ir angļu tipa parki – nedaudz mežonīgi un iespaidīgi, jo, lai gan savulaik pie muižām daudz veidoti arī smalki cakinie baroka dārzi, tie lielākoties prasa regulāru kopšanu un līdz mūsdienām pamestajos dārzos saglabājušās vien dažas to iezīmes, bet dārzu īstie raksti saglabājušies tikai dažās skicēs un zīmējumos.

Savukārt retumu kolekcionēšana dārzos bijusi iecienīta jau vairākus simtus gadu. Tā veidojušies arī aizsargājami dendroloģiskie stādījumi un parki. Lūk, daži, ko noteikti vērts apskatīt!

A Skrīveru dendroloģiskais parks

Skrīveri, Skrīveru novads

Jau 1939. gadā izdotajā Latvijas Konversācijas vārdnīcas 20. sējumā kā viena no skaistākajām vietām Skrīveros minēts vecais muižas parks ar dendroloģiskajiem stādījumiem. Mūsdienās Daugavpils šosejas malā atrodas Skrīveru svešzemju koku stādījumi, bet ceļa otrā pusē starp šoseju un Daugavu – Skrīveru dendrārijs. Tie ir unikāli, Eiropas nozīmes meža vēstures objekti, kuru veidošanu uzsāka Skrīveru muižas īpašnieks Maksimilians fon Siverss jau 19. gadsimta beigās. Tagad parkā sastopamas apmēram 300 introducētas (cilvēku ieaudzētas) koku un krūmu sugas. Pirms Pirmā pasaules kara te augušas 679 augu sugas, bet daļa kara laikā tika iznīcināta. Postījumus nodarīja arī Ķeguma spēkstacijas būvniecība. Kādreiz parka vidū atradusies arī skaista pils, ko nopostīja 1905. gada revolūcijā. No tās atlikušas vien kāpnes, torņa fragments un mūsdienās atjaunotā strūklaka, kuru savulaik pa koka caurulēm ar ūdeni apgādāja no speciāli izraktā Kalna muižas ezeriņa. Parks veidots ainavu jeb angļu stilā, divās terasēs, kas sadalītas 20 floristiski ģeogrāfiskajos apgabalos, un tikai vienu apgabalu aizņem Latvijas flora. AS "Latvijas valsts meži" te izveidojusi atpūtas vietas un labiekārtojusi apkārtni. Šis ir populārs ekskursiju un izbraukumu objekts.

B Dendroloģiskais parks "Lazdukalni"

Pavasara gatve 6, Ogre, Ogres novads

Dendroloģiskais parks (saukts arī par Špakovska parku par godu tā izveidotājiem Jānim un Benitai Špakovski) dibināts 1975. gadā. Parkam cauri līkumo ainaviskas pastaigu takas, var uzkāpt arī skatu tornī, kur paveras skaists skats uz Daugavu. Vērts apskatīt arī dīķi un Mīlētāju saliņu. Parkā aug aptuveni 400 dažādu koku un krūmu no Rietumeiropas un Sibīrijas, Tālajiem Austrumiem un Klusā okeāna piekrastes. Īpaši jāizceļ tādi unikāli eksemplāri kā, piemēram, Amūras korķakoks, stepes gobas u. c. Parks ir interesants jebkurā gadalaikā.

C Bauņu parks

Matīšu pagasts, Burtnieku novads

Bauņu muižas parka aizsargājami dendroloģiskie stādījumi atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. Kā rakstīja mākslas zinātnieks Imants Lancmanis, tieši Bauņu muižas īpašniekam Jakobam Johanam fon Zīversam jāpateicas par lapegļu izplatību Ziemeļvidzemē. Mūsdienās, braucot pa Burtnieka apkaimi, var apbrīnot lepnas, rudeņos rudās, bet pavasaros maigi zaļas lapegļu alejas. Parkā ir divas staltu Krievijas lapegļu (*Larix ledebourii*) rindas. Koku vidējais vecums te ir 140 gadu. Bauņos aug arī skaistākās Veimuta priedes Latvijā. Parku var apskatīt bez maksas.

▣ "Sprīdīšu" dendroloģiskie stādījumi

"Sprīdīši", Tērvetes novads

Stādījumi līdz ar mežaparku un Annas Brigaderes memoriālo muzeju atrodas uz zemes, ko rakstniece saņēma no valsts 1922. gadā, atzīmējot literārās darbības 25 gadu jubileju. Vērtīgie stādījumi te iekārtoti 20. gadsimta 30. gados, arī pēc Brigaderes nāves. 1935. gadā iestādīti 523 koki un krūmi, bet diemžēl daudzi nepārcieta 1939./40. gada bargo ziemu. Te redzami tādi retumi kā krūmu čuža un parastais skābardis, Kanādas hemlokegle, Serbijas egle, Korejas papele un Japānas katsura. Blakus dendroloģiskajiem stādījumiem atrodas arī rakstnieces Annas Brigaderes memoriālais muzejs "Sprīdīši" un Latvijas valsts mežu dabas parks Tērvetē.

Latvijas valsts mežu
dabas parks Tērvetē

2018

Februāris

Vides stāsti
"Putenim pa pēdām" Rūķu sētā

Vides izziņas nodarbības
"Ejam mežā ziemā!"

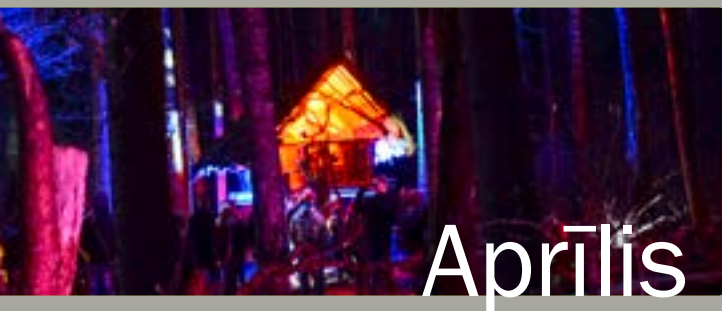
Vides radošās darbnīcas
"Gatavojam putniem māju!"

17. marts – Ģimeņu diena
"Cibric, cibric uz mežu!"

26. – 29. marts
Vides radošās darbnīcas
"Krāsaino Lieldienu ieskandināšana"

Marts

Aprīlis

1. aprīlis – krāsainās Lieldienas

14. aprīlis –
"Tērvetes meža Stirnu buks"

30. aprīlis –
Valpurģu nakts mistērijas

12. maijs –
Pasakas modināšana

25. – 26. maijs –
"Latvijas Meža dienas"
LVM dabas parkā Tērvetē

Maijs

LVM dabas parks Tērvetē, "Tērvetes sils", Tērvetes pagasts, Tērvetes novads

☎ 63726212; 28309394 @ tervete@lvm.lv